

A lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény Margitai József szerkesztő nevére küldendő.

Kiadóhivatal:

Fischel Fülöp könyvkereskedése Ide küldendők az előfizetési díjak, nyiltterek és hirdetések.

MURAKÖZ

magyar és horvát nyelven megjelenő társadalmi, ismeretterjesztő és szépirodalmi hetilap.

Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap.

Előfizetési árak:

Egész évre . . . . . 8 kor.
Fél évre . . . . . 4 kor.
Negyed évre . . . . . 2 kor.
Egyes szám ára 20 fil.

Hirdetések elfogadtatnak:

Budapest: Goldberger A. V. és Eckstein B. hird. irod. Bécsben: Schalek H., Dukas M., Ooppel A., Általános Tudósítók, hirdetési osztálya Budapest.

Hirdetések jutányosan számítatnak.

Nyiltter petitsora 20 fill.

A »Csáktornyai Takarékpénztár«, »Muraközi Takarékpénztár«, a »Csáktornya Vidéki Takarékpénztár« sat. hivatalos közlönye.

A gyermek idő-fogalma és a nevelés.

»Tegnap lesz születés napom, holnap pedig nagynéném elutazott.« Az e féle szavakban nyilvánul igen gyakran az érthetlenség, melyet a kised szülő az időszámítást illetve elárul. Lehetséges, sőt valószínű, hogy a mult, jelen és jövő fogalma már meg van benne, és csak is jelzését választja rosszul a rendelkezésére álló szókészletből; de az bizonyos, hogy az időfogalom legkésőbbben fejlődik ki a gyermekben, a tapasztalatát tömörített benyomásokból.

Ismerek másfél éves gyermeket, ki mindent, mi reá nézve kellemetlen, »későbbre« halaszt; ez a gyermek kétségkívül már tudja, hogy e szó nem a jelent fejezi ki; ámbár kételkedem abban, hogy öntudatja legyen arról, hogy »később« oly idő, mely jönni fog; de nemsokára ezt a tapasztalatot is elsajátítja.

Sokáig tart, míg a gyermek a tegnap, ma és holnap jelzők fogalmát elsajátítja, és az időfogalmak e készletével évek hosszaiig elégszik meg. A hét, hónap és év fogalmairól mit se tud, habár e szavakat használja is; különösen nincs tudata az évszakok változásáról, mert nem bírja áttekinteni a jelenségek hosszú sorát, melyek lassankinti átmenetben nyilvánulnak.

További fejlődésének folyamán ép oly nehezen sajátítja el a történelem tanulásánál az évtizedes század fogalmát és e tekintetben bizonyos mérvet kell kiszolgáltatni a tanulónak tapasztalatának köréből, ha azt akarjuk, hogy ez elvont dolgok érthetlenség ne maradjanak.

Mivel pedig az időfogalmaknak a tapasztalatból kell képződniök, ép ezért az idő előtliség lehetlen ebben, és ettől nem is kell tartani. Ellenben az idő helyes megbecsülésének alapját könnyen le lehet tenni a gyermekben. Ha a jól rendezett háztartásban minden teendőnek meg van a maga ideje, ha már a csecsemőnél minden szükséges ápolás, minő a táplálás, alvás, virasztás, sétálás és fürdés óra szerint van rendezve, úgy a házban mindennek gyarapító folyamata leendő, egyik a másikat nem akadályozza és a háztartás e rendje a gyermek javára fog szolgálni; mert testileg jobban gyarapodik és kedülete ideje korán leli meg e nyugalmat, mely teljesen lehetlen akkor, ha a csecsemőnek majd várnia kell táplálékára, majd pedig idő előtt részesül abban.

A gyermekre ható renddel teremti meg az anya és ápolónő az áldást hozó szokások elemeit.

Természetszerű, hogy a gyermek gondatlanul éli világát és nem törődik a holnappal; hogy azonban méltányolni tanulja a jelent, ez egyedül a neveléstől függ és ha ez nem vigyáz erre, a tanítványban oly éles hibák fejlődnek ki, miket később csak nehezen lehet javítani.

Soha se törjük annak elhalasztását, mit a gyermek ép művel; ha valamit elkezdett, azt el is kell végeznie, még játéknál is, mert hisz ép a játék képezi a gyermek munkáját. A megkezdettet elvégzetlenül hagyni idő és erő pazarlás és azok, kik halogatás közt növekedtek, helyesét soha se teremtenek.

Ha csak némileg lehetséges, a gyermeket bizonyos napirend teljesítésére kell szorítani, melyről csakis ünnepnapokon vagy családi ünnepélyek alkalmával szabad eltérni; minél komolyabban lesz a napirend teljesítve, minél inkább viseli az a megszeghetlen törvény jellegét, annál szilárdabbul hat jótékonyan a jellemre.

Magányosan nevelt gyermekek, kiknek viselt dolgai függetlenül másokétól, kiknek nincs alkalmuk arra, hogy tetteiket másokéval összehasonlítsák, nagyon könnyen beleesnek az idővesztettség hibájába, úgy, hogy a földathoz, mit fél órában elkészítenének, órákat pazarolnak és még akkor se végzik jól, mert ahhoz teljes erővel nem fogtak.

Az anya mit se szól, mert azt mondja magában, hogy hisz a gyermeknek úgy sincs egyéb dolga, és így is elvégzi munkáját; de az ily gyermek gyakran jár úgy földadataival és kötelezettségeinek teljesítésével, mint a nagy város lakói a nevezetességek meglátogatásával. Az idegen, ki csak rövid időre van ott, azt mondja magában: Ezt és amazt meg kell tekintennem, mielőtt elutaznám. A helybeli pedig így okoskodik: Itt lassan és majd alkalomilag nézem meg. Ily módon aztán gyakran megtörténik, hogy soha se látja.

Az idő és alkalom fölhasználása, a teljes erő fordítása minden teendőre, ezek képezik az élet műszereit, azt pedig nem az ifju vagy hajadon kovácsolja, hanem ideje korán kell azt a családi kohó tüzenél elkészíteni. A fiúnak, ki játszadózásra hajlandó, idejekorán kell határidőt szabni munkája elvégzésére, ha mindjárt homokórárt kellene is eleje állítani, mert az ingaórárt nem érti. Meg kell tanulnia, hogy bizonyos határidőben, összes erejének felhasználásával végezze el művét, mely előttünk csekélynek látszik; mihelyt ezt elhanyagoljuk, a következmények csakhamar mutatkoznak, ha tanulótársaival kell versenyeznie.

Karczfalvi.

Jegyzőkönyv

a csáktornyai választókerület szabadalvú pártjának megalakulása czéljából Csáktornyan a Zrinyi-szálloda nagytermében 1900. évi június hó 4-én tartott gyűléséről.

Ziegler Kálmán kir. közjegyző mint a zalamegyei központi szabadalvú pártnak Zala-Egerszegen 1899. évi december hó 10-én megtartott alakuló és szervezkedő gyűlése által megválasztott s a mai gyűlés összehívásával megbízott bizalmi férfiú, a nagy számban összegyűlt választópolgárokat üdvözölve, röviden előadja a mai gyűlés czélját s felkéri a megjelent szabadalvú választópolgárokat, hogy a csáktornyai választókerületi szabadalvú pártot mondják ki megalakultnak s a mai gyűlésnek a tisztviselők megválasztásáig leendő vezetésére korelnök és korjegyző választását indítványozza.

Ezen indítványok elfogadtatván, a csáktornyai választókerületi szabadalvú pártot a megjelent választópolgárok nagy lelkesedése között megalakultnak mondották ki, s Ziegler Kálmán indítványára korelnökül Szilágyi Gyula nyug. grófi titkár és korjegyzőül dr. Z. Kálmán Lajos ügyvéd választattak meg közfelkiáltással.

Szilágyi Gyula korelnök megnyitván a gyűlést, üdvözli a szép számban megjelent választókat, s felkéri Ziegler Kálmán központi bizalmi férfiút, hogy a kerületi szabadalvú párt szervezésére vonatkozó részletes javaslatát terjeszse a gyűlés elé.

Ziegler Kálmán a politikai helyzetre való utalással okolja meg a szabadalvú pártnak a megyében s a választókerületben való szervezését, s tekintettel a közeli általános választásokra, melyek a törvény értelmében az 1901. évben okvetlenül megejtendők, szükségesnek tartja a szabadalvú pártnak a csáktornyai választókerületben leendő szervezését, annyival is inkább, mert nincs kizárva a lehetőség annak, hogy az általános választások korábban a jelen év folyamán ejtetnek meg, mely esetben a szervezetlenség a szabadalvú párt szégyenletes vereségére vezetne.

Szólv utal arra, hogy sok évi ellenzéki álláspontját a politikai életben beállott változások folytán azért adta fel, s vezérével együtt fentartás nélkül azért járul hozzá Széll Kálmán jelenlegi miniszterelnök programjához, mert benső meggyőződése szerint ezen program alapján — melynek jelszavai: »jog, törvény és igazság« — az ország javának minden téren előhaladását teljesen biztosítottnak látja.

Felkéri Margitai Józsefet, hogy ezen szavait és a mai gyűlés czélját a jelenlevő horvátjuku polgároknak horvát nyelven tolmácsolni sziveskedjék.

Margitai József a felkérésnek eleget tesz s velős előadásban megmagyarázza horvát nyelven a szabadelvű párt programját s a mai gyűlés célját s teendőit. Szavait a kerületi jelenlegi képviselőjének, dr. Wallasics Gyulának éltetésével fejezi be, mi a választók körében élénk visszhangra lel.

Ziegler Kálmán ezután előadja, hogy a mai gyűlés teendője lesz megválasztani a kerületi szabadelvű párt végrehajtó-bizottságának elnökét, alelnökét, jegyzőjét, az egyes községekbeli bizottsági tagokat, továbbá a választókerület részéről a zalamegyei szabadelvű párt központi végrehajtó bizottságába küldendő négy bizottsági tagot.

Elnökül Szabó Imre földbirtokos, alelnökül Tóth István tisztartó, jegyzőül dr. Zakál Lajos ügyvéd választottak meg egyhangulag. Elnökül korábban ezt határozatilag kimondja s az elnöki széket a megválasztott elnök jelen nem létében az alelnöknek átadja.

Tóth István alelnök úgy a saját, mint a mai napon a megjelenésben akadályozva levő elnök és a jegyző nevében a bizalomért köszönetet mond, s felkéri a jelenlevő választó polgárokat, hogy a kerületi szabadelvű párti végrehajtó bizottsági tagokat és a központi végrehajtó bizottságba négy kiküldöttet válasszanak.

A kerületi végrehajtó bizottság tagjairól a következők választottak meg egyhangulag:

A perlaki jegyzőségéből 7, a mura-királyiból 7, a mura-csányiból 5, a túske-szentgyörgyiből 9, a dráskovcziából 5, a szoboticzából 34, a stridóiból 30, a dráva-csányiból 6, a dráva-vásárhelyiből 5, a felső-mihályfalviból 4, a vízi-szent-györgyiből 6, a csáktornyaividekéből 37, a csáktornyaiból 50.

A központi végrehajtó bizottságba küldendő négy taggá a következők választottak meg egyhangulag: Szabó Imre végrehajtó bizottsági elnök, Tóth István alelnök, Zakál Henrik ügyvéd, Wollák Rezső ügyvéd, kiknek megválasztását alelnök határozatilag kimondja.

Elnökül alelnök a mai szervezkedő gyűlés teendőit ezzel befejezettek jelentik ki, s felkéri a jelenlevőket, hogy esetleges indítványait terjeszszék elő:

Dr. Zakál Lajos szövegre jelentkezvén, indítványozza, hogy a kerületi szabadelvű párt a megalakulás alkalmából táviratilag üdvözölje Szell Kálmán miniszterelnököt, s nyilvánítsa határtalan bizalmát a kerület jelenlegi képviselője, dr. Wallasics Gyula vall. és közoktatásügyi miniszter iránt.

Ezen indítvány nagy lelkesedéssel elfogadtatott, s az üdvözlő táviratok feladásával Tóth István alelnök és dr. Zakál Lajos jegyző bizáltak meg.

Egyéb indítvány nem tételez, alelnök meglez szavakban mond köszönetet Ziegler Kálmánnak a mai gyűlés összehívása s a párt szervezése körül kifejtett fáradozásáért, s a gyűlést dr. Wallasics Gyula képviselő éltetésével bezárja.

Szilágyi Gyula sk. Kml. Tóth István sk.
korelnök. alelnök.
Dr. Zakál Lajos sk.
jegyző.

KÜLÖNFÉLÉK.

— **Urnep.** Urnapját a szokásos fényes egyházi szertartásokkal ünnepelte meg Csáktornya katolikus közönsége. A körmeneten

főt. Horváth Lajos quardian ezelebrált, melyen megjelentek az összes tanítézelek tanulóifjuság, tanító- és tanári-testület, a disz-dás-katonaság tisztikara és legénysége, hivatalok, egyletek s. b. A körmenet elején felhírhás leánykák mentek. A szép idő kedvezte a nagy ünnepnek.

— **Előléptetés.** Filiph János letenyei kir. járásbíró a VII. fiz. osztály 1. fokozatába lön előléptetve.

— **Eljegyzés.** Ifj. Neumann Miksa helybeli gabonakereskedő kedves leányát Olgát, f. hó 10-én eljegyezte Gerő Izsó keszthelyi gyógyszerész.

— **Athelyezések.** Neumeister József csáktornyai vasuti raktárnok Budapestre, Manu-sel Ignác raktárnok pedig Budapestre Csáktornyára lön áthelyezve. — Loevvel János csáktornyai pénzügyőri szemlést hasonló minőségben Budapestre helyeztetett át.

— **Ertesítés.** A zala-egerszegi pénzügyigazgatóság intézkedése folytán a csáktornyai m. kir. adóhivatalnál július 1-től augusztus 31-ig a hivatalos órák naponta reggel 8 órától délután 2 óráig tartanak meg.

— **Köszönetnyilvánítás.** Házasságunk 40-ik évfordulója alkalmából a hozzánk intézett számos üdvkönyvünkre fogadják t. barátaink és jóakaróink ez uton hálás köszönetünket. Schwarz Jakab rabbi és neje.

— **Városi közgyűlés.** Csáktornya nagyközség képviselő-testülete folyó hó 7-én 20 képviselő jelenlétében rendkívüli közgyűlést tartott, melynek főbb tárgyai a következők voltak: 1. Községi bíró bejelentéi Szakonyi Zsigmond ny hites mérnöknek, több éven át volt községi képviselőnek, az építészeti-bizottság szakelőadójának f. hó 6-án történt elhunytát. — A képviselő-testület igaz részvételt vesz tudomást a gyászestéről, s tekintve az elhunytak a község javára teljesített fáradozatlan munkásságát, iránta való tisztelet jeléül emléket jegyzőkönyvileg megörökíti, s erről a gyászoló családot jegyzőkönyvi kivonatban értesíti. 2. Olvstatott a községi eljárásosság előterjesztése, melylyel a nagyközség módosított szervezési szabályrendeletének elfogadását ajánlja. — A szabályzat tervezet egész ferdelemében elfogadjatik, 30 napi közzemlére kitélik s jóváhagyás céljából a megyei törvényhatóság-hoz terjeszteni határozatik. 3. Dobsa Mihály és társai csáktornya-battyáni, buzási lakosok igás teheneik részére külön legeltetési jogosultságra engedély megadását kérik. — Minden igazon állattulajdonos a község közlegelőjén külön legeltethet, ott és azon időben, a hol és a mikor a csorda legel.

— **Záróvizsga.** A helybeli iparos-tanoncziskola záróvizsgája ma d. u. 2—4 órákat tartalék meg.

— **Tekezés.** A csáktornyai Sport-Egylet a Szeiwerth-féle vendéglőben minden szombaton tekezést tart.

— **Ifjusági tornaverseny.** A csáktornyai áll. tanítóképző-intézetben f. hó 11-én szépen sikerült ifjusági tornaverseny rendeztetett, melyet az egybegyűlt hölgy- és férfiközönség élénk érdeklődéssel nézett végig. A tornaverseny a vallás- és közoktatásügyi miniszter ur rendelete folytán lön rendezve, mintegy előkészületül a jövő évben Budapestben tartandó országos tornaversenyre. A versenyen volt szabadgyakorlat, futás, buzogánygyakorlat, magas ugrás, távugrás, súlydobás, szergyakorlatok és gulák. A növendékek ügyes és praecis tornagyakorlata, mely Dékány tanár ügybuzgalmát dicséri, a kö-

zönséget több ízbeni felszénnyilvánításra ragadta. Az oktatásügyi Miniszter ur pályadíjakra 115 koronát utaványozván, 12 nyertes csinos tárgyakat és elismerő okmányokat kapott, melyeket Margitai igazgató buz-dító beszéd kíséretében adott át a győzteseknek. Futásra 15-en jelentkeztek, 3 csoportban futottak. I. díjat nyert Telkes Endre III. é. n., II. Vitai Kálmán I. é. n., III. Horváth János I. é. n. Magas ugrásra jelentkeztek 7-en. I. díjat nyert Gasparics Endre III. é. n., II. Csizsár Károly I. é. n., III. Moravcz Imre III. é. n. Távugrásra jelentkeztek 8-an. I. díjat nyert Berger Nándor III. é. n., II. Sebestyén János végzett tanítójelölt, III. Ipsits Dezső II. é. n. Súlydobásra jelentkeztek 9-en. I. díjat nyert Sebestyén János tanítójelölt, II. Telkes Endre III. é. n., III. Bognár Kálmán tanítójelölt. A tornaverseny d. u. 5 órától 7 óráig tartott nagy számu uri közönség jelenlétében.

— **Nyári mulatság.** A kotori tantestület a tanulóifjuság évzáró ünnepélye alkalmából e hó 24-én a F. J. Tanító Házza alapja javára nyári lánccmulatságot rendez. Kedvezőtlén idő esetén a mulatság július hó 1-én fog megtartatni.

— **Köszönetnyilvánítás.** Folyó hó 10-én a »Gernye« nevű községi erdőben a kotori Tűzoltó-Egylet által rendezett tűzoltó mulatság alkalmából alsó-domborui Hirschler Miksa 20 k. Vlasics Remos I k. 40 f. Kele György, Schless (N.-Kanizsa), Babics Gábor (M.-Vid), Rózsay Lajos, Berger Manó, Lisziák Lajos, Szmerk József I—1 k. Halasi Károly (M.-Vid), Hirschl N. (M.-Vid), Kohn Márkus (M.-Vid), Mihácz János (A.-Domb.), dr. Braun Nándor (A.-Domb.), Miszer Rafael (A.-Domb.), Vlasics Rókus, Mayer Nándor, Stefics István (A.-Dm.), Bezák Ferencz, N. N. (N.-Kan.), N. N. (N.-Ku.) N. N. (N.-Kan.) 40—40 f. Kollay Lajos, dr. Rózsay Mór 20—20 fillért voltak szivesek felülfizetni, mely adományukért fogadják ez uton is hálás köszönetkifejezését a kotori Önk. Tűzoltó-Egyletnek.

— **Jégverés.** Mura-Szerdahely község határában és a közeli községekben mull hó 23-án jégves volt, mely különösen az őszi rozszban nagy károkat tett.

— **Nyári mulatság.** A letenyei Önkéntes Tűzoltó-Egylet saját alapja javára folyó hó 17-én tombolával és tekeversenyyel egybekötött nyári mulatságot rendez. Belépti díj személyenkint 1 korona.

— **A »Zalamegyei Ált. Tanító-Testület«** 1900. évi rendes közgyűlését július 5-én d. e. 9 órákor tartja Sümegen a »Kaszinó« nagytermében következő tárgysorozattal: 1. Elnöki megnyitó. 2. Az 1899. évi közgyűlés jegyzőkönyvének felolvasása. 3. Elnöki jelentés. 4. Nagy Margit k. a. keszthelyi tag. »A gyermekszív világa« című felolvasása. 5. Mencsey Károly, csáktornyai tag, »A öálló hit-osztályu népiskola kötelező befejezésének haszná« című felolvasása. 6. Major Károly, hodosáni tag, »A tanítói állás reputációjának két fontos érdeke« című felolvasása. 7. Hugauff Ede, zalaszentbalázi tag, »A nevelés köréből« című felolvasása. 8. Szücs Imre, zalaszentgróti tag felolvasása »A nyugdíjrevizióról.« 9. Indítványok: a) A gondnoksági és iskolaszéki intézmény eltörlése tárgyában. Előadó: Novák Mihály, zalasgerszegi tag. b) A portamentesség tárgyában. Előadó: Brauner Lajos, csáktornyai tag. c) A gyűlési napidíj emelése tárgyában. Előadó: Grau Géza, csáktornyai tag. d) A névmagyarosítás tárgyában. Előadó: Eles Károly, sümegi tag. e) A tanítók életbiztosítása tár-

CSARNOK.

Lubló lovag.

— Ballada. —

Megdörren az égbolt, villám suhan át,
Fenyegve zug le rettentő szavával.
Kiszakad a felleg, — lezuhan az árja,
Bánat a bánatra, olajat a lángra . . .
Üvölt a szél, bömböl — pokol lesz a földből,
Gyehenna világa.

Lubló vára zajlik, ragyog a sok ablak,
Lakódomba van benn; Lubló lovagnak.
Felveri a várat hegedősök hurja —
Hetednapja húzzák, mindig újra, újra!
De egyik se fárad, szilaj tánczot járnak,

Mi gondjok a búra?
Gyöngyöző bor pezsdül, Lubló lovag kapja,
Csengő kacagásra, duhaj, vad szavakra:
— »Soká élj, hé! öreg . . . odafenn az égben»
Kikékel az arca — hah! te jöttél értem!

Ne mutasd a vérem!
Megrezen a népség, . . . »kit lát ez az ember?
Vagy tán igaz volna? . . . Hallottuk ezerszer»
De senkit se látnak, künn az ég megdörren,
Felüvölt az orkán, ablak belezörren —
»Kéno szagot érzek» . . . remegve beszélnek.

Összebujva körben.
Kéno szag érzik, rekedt kacaj hallik,
Kitáru az ajtó, nyikorogva, sarkig —
Szép menyasszony reszket, vendég meglapulva
Lubló lovag tombol, tánczol elvaduiva —
Menyasszonyát kapja, — üvöltve kacagva

Rohan ki az utra.
Villámok cikláznak, felhőszakadás van —
Bástyáról bástyára örül szaladásban
Fut le a meredek, magas sziklafoknak —
Száguldó felhőkbel baglyok leluhognak . . .
Szép menyasszony fátyla — tépve hull utána
Halott takarónak.

Megdörren az égbolt, villám suhan át,
Fenyegve zug le rettentő szavával —
Kiszakad a felleg, lezuhan az árja,
Bánat a bánatra, olajat a lángra! . . .
Üvölt a szél, bömböl — pokol lesz a földből,
Gyehenna világa.

Rác Lajos.

Ilona ciklusból.

Akármi kor veled vagyok
És vis-à-vis állok veled,
Közönyösen beszélgetünk
Oly köznapos dolgok felett.

Én, ha szólok, te csak hallgatsz,
Elmélázva fordulsz hátra:
Ovál arcod nyugodt marad,
Talán nem is gondolsz rája.

Én pedig, ha együtt járunk,
Bolyongunk a nagy utcákon:
Egykedvű nézek jobbra-balra,
— Kéklő szemed nem csodálom.

Közönyös és hideg vagyunk,
Mint tenger fagyott hulláma —
Hídegek, hogy mi bennünk forr
Senki ne tudja, ne lássa.

Ha majd egyszer szívem vágyát
Elmondhatom nyíltan bátran.
Tudom akkor: ugye-édes?
Egygyé forunk két ajakban.

— Pitypáng. —

Felelős szerkesztő:

MARGITAI JÓZSEF

Kiadó és laptulajdonos:

FISCHEL FÜLÖP (STRAUSZ SÁNDOR).

gyában. Előadó: Alpár Mór, nagy-kanizsai tag. 10. A »Muraközi Tanítói Kör« részéről ajánlott két tiszteleti tag megválasztása. 11. A jövő évi közzülési helyének kijelölése. 12. Tisztújítás. E közzülésre a m. t. tagokat és a tanításiügy érdeklődő barátjait tisztelettel meghívja: Szalay Sándor s. k. megyei tanítófelügyelő elnök. Nagy-Kanizsán, 1900. jun. 7. — Megjegyzés. Julius 4-én d. u. 5 órákor elértekezlet lesz a sümegi »Polgári Önképzőkör« helyiségében, utána pedig ismerkedés a »Lövészársaság« helyiségében. — Julius 5-én reggel 8 órákor »Veni Sancte,« utána pedig Kisfaludy Sándor szobrának megkoszoruzása. Közzülés után társasbéd a »Lövészársaság« helyiségében. Egy teríték (öt fogással, bor nélkül) 2 korona. Az elszállásolás iránt Éles Károly sümegi tagfarsánál lehet jelentkezni június hó végéig.

— **Ruzsicska Kálmán dr. Beszédei** cz. alatt csinosan kiállított könyvet vettünk. A tartalmas kötet, mely a szerző arcképével is van ellátva, 39 beszédet foglal magában, melyek mindvégig választékosak és magyarosak, ügy- és fajszeretettől áthatva. Emekiváló tulajdonságukért egymagában is megérdemelnék a figyelmet. Fokozza azonban értéküket pedagógiai vonatkozásuk, mert minden egyes beszéd egy-egy kultüreménnyel van összefüggésben a tanügyi és társadalom köréből, melyek Ruzsicska dr. tanfelügyelő-sége alatt vármegyénkben, nagyrészt az ő inicitatívójára, egymást oly sűrűn érték. Nem közönségosztok ezek tehát, hanem közérdekű s a mellett mesteri szónoklatok, melyekből Zala-vármegye népoktatásügyéből a lefolyt 16 év mozaikszereplő domborodik ki. Hű tükre a kötet az idevaló állapotoknak, melyekből kitetszik, hogy itt a közelmúltban sok történet — s épen szerző vezetése alatt — s hogy Zalamegye előkelő helyet foglal el népevelés tekintetében is az ország vármegyéi között. A diszes munka Nagy-Kanizsán jelent meg Fischel Fülöp kiadásában s a szerző sajtója.

— **Megeyi élet.** A megyei közigazgatási bizottság június havi közgyűlését dr. Jankovich László elnöke alatt f. hó 12-én tartotta. — Az alispáni havi jelentés felolvasatván, a közigazgatási bizottság mindkét jelentést helyeslőleg tudomásul vette. — Tekintve, hogy a vármegye több szabályrendeletet adott ki, amióta a vármegyei szabályrendeletek nyomtatásban kiadattak s így az azon idő óta kiadott szabályrendeletek a közönség előtt többé-kevésbé ismeretlenek: a közigazgatási bizottság megbizta a vármegye alispánját, hogy a még ki nem adott szabályrendeleteket pótfüzetbe gyűjttesse össze s nyomassa ki. — Olvasatott a földmívelésügyi miniszternek a viharágyukhoz szükségeselt ölcso lőpor kiszolgáltatása tárgyában kibocsátott rendelete. A közigazgatási bizottság a miniszteri rendeletet tudomásul véve, arról a járási főszolgabírókat értesíti; egyuttal a járási főszolgabírók útján felhívja mindazokat, akik ily viharágyukat állítanak fel, hogy jelentésük be azoknak nevével a hatóságnál, akit a viharágyú kezelésével megbiztak, akik felelősek atekintetben, hogy lövődözés esetén a viharágyúhoz illetékteleneknek ne jussanak. — Dráva-Magyaród község a Budapest-prágerhoi vasutvonal mentén levő 33. 34. számú őrházak között egy sorompóval ellátandó vasuti átjáró létesítését kéri. Erdemleges határozathozatal előtt a bizottság Ziegler Kálmán bizottsági tagnak elnöke alatt a helyszíni szemlét elrendelte. — Kir. tanfelügyelő — jelentése szerint — Csáktornyan a képviselő-testülettel tárgyalta a községi elemi iskolák államosítása tárgyában s a képviselő-testület ajánlatát a miniszterhez felterjesztette. — Meglátogatta a lendvai-lakosi, kapezai, hotticzei, cserencsöczi, közép-bisztriciezi,

izsáköczi, tükkeszeri r. k. iskolát; Cserencsöcson megtárgyalta érdekeltekel az egész fára iskoláinak államsegélyezési ügyét. — Melliczen megtekintette az állami iskola részére átadott iskolaházat és tanítólakást. Meglátogatta az alsó-dombori közs. elemi iskolát s a községi állandó gyermekmenedékházat, a szent-máriai, mura-vidi r. k. el. iskolákat. — A szászkói, cserenyési, jánosfalui, édeskúti, nagyfalui, lapányi, nyírvölgyi, nyiregyfalvai, V. és VI-ik hegykerületi alapvagyon 1899-ik számadását a vármegyei számvevőség megvizsgálván és helyesnek találván, a közigazgatási bizottság azokat jóváhagyta s erről az illető községeket végzésileg értesíti.

— **A dráva-vásárhelyi m. kir. áll. népiskolában az évváró vizsgálatok folyó hó 18-án d. e. tartanak meg,** melyre a t. tanügyiárátokak tisztelettel meghívja a t a n t e s t ü l e t .

— **Ölcso puskapor a viharágyuk számára.** A földmívelési miniszter közbenjárására a közös viharágyukkal való védekezésére szükséges puskaport a gazdaközönség a katonai szertárakból mérsekelt áron, kilogrammonként 76 fillérért szerezhesse be. A puskapor a budapesti, gyulafehérvári, kassai, komáromi és temesvári tüzérségi szertáraknál, a nagyszabeni, besztercebányai és pozsonyi tüzérségi főszertáraknál és az aradi műszaki tüzérség kezelő osztályánál szerezhető be, ha az arra följogosított egyesületek, intézetek vagy hivatalos közegek igazolják, hogy a puskaport védekezésre használják fel. Az igazolvány kiállítására felvannak jogosítva a gazdasági egyesületek is.

— **Ki akar egyéves önkéntes lenni?** Bizonyára van olvasóink között akárhány fiatal ember, ki annak idején tanulmányait félbehagyta s így a 3 éves terhes katonai szolgálatnak néz elébe. Debreczenben már évek óta sikeresen működik az országszerte kitűnő hírnévként örvendő Lichtblau Albert-féle miniszterileg engedélyezett katonai előkészítő tanfolyam (tanbiztoság: eddei Draugentz János m. kir. honvédezeres ny. és Mayer Adolf cs. és kir. őrnagy ny.), melyben azon ifjak kik még sor alatt nem állottak, foglalkozásukra és előkészütséjükre való tekintet nélkül rövidesen megszerezhetik az egyéves önkéntesi jogot. Felvilágosítást és prospektust készséggel küld Lichtblau Albert igazgató, Debreczen.

— **Elgázolás.** Szlavicek Márton pelaki földműves József nevű fiával szántóföldjéről hazafelé hajtott, miközben fia a kocsirol leesett, s a lovak úgy összegázolták, hogy azonnal meghalt.

— **Hihetetlen!** Pedig az elismerő levelek crezi bizonyítják, hogy a Feller-féle Elsa-Fluid minden, de még oly betegségeknel is, melyeket más gyógyszer nem gyógyít meg, bámulatos eredménynyel használható. Különösen lázt, köszvényt, reumát, mell-, fő-, fogfájást, szurást, vérszegénységet, göresöt, gyomorbajt, szembajt stb. gyógyít biztosan és gyorsan. 12 üveg ára 5 korona bérmentve. Egyedüli készítője Feller V. Jenő gyógyszer-tára Stubica 135. szám (Zágráb megye). Egy családnál se hiányozzék e kitűnő, az egészségügyi hatóság által megvizsgált és jóváhagyott szer, melyet a ki egyszer hozat, sokoldalú hatása miatt állandóan használ. — »Vak voltam már, csak a Feller-féle Elsa-Fluid mentette meg szemem világát«, írta Szücs Péter Budapest, Felsőrákpart 9.

— **Tűzvész.** Zala-Ujvár községben folyó hó 8-án délután meggyuladott öz. Bán Katalin pajtája, mely leégett, s bennétek az összes gazdasági eszközök. A kár meghaladja a 200 koronát, a tűz keletkezésének oka ismeretlen.

— **Vizbe fulladt.** Simonkovics Ferencz podbreszti lakos 12 éves István nevű fia folyó hó 9-én lürdés közben a Drávába fulladt.

Sve pošiljke se tiču zadržaja novinah, naj se pošiljaju na me, **Margitai Jožefa** urednika vu Čakovec.

Izdateljstvo:

Knjižara Fischel Filipova, kam se predplate i obznane pošiljaju.

MEDJIMURJE

na horvatskom i magjarskom jeziku izlazeći društveni, znanstveni i povučljivi list za puk

Izlazi svaki tijeđen jedenkrat i to: vu svaku nedelju.

Predplatna cena je:

Na celo leto . . . 8 kor
Na pol leta . . . 4 kor.
Na četvert leta . . . 2 kor

Pojedini broj: koštaju 20 fill.

Obznane se poleg pogodbe i fal računaju.

Sluzbeni glasnik: »Čakovačke Šparkasse« »Medjimurske Šparkasse«, »Šparkasse Okolice Čakovca«, i t. d.

Žena.

Muž se bori, muči, trudi, dok plén zabori, sa kojim svoje i svojih življenje osegura, ili pak tvrdo stoji, da dužnosti svoje izvrši, kaj ga od dalešnje skrbi oslobodi, ali da si priskrbu sam i njezina familia dobro zna trošiti, k tomu je i delovanje žene potrebno, koja je priskrbu razdeliti, občuvati, opraviti dužna.

Mati se skrbi za čistoću, koju je samo sa marljivostjom moći dobiti, ona drži daleko od familie svaku nesreću, i ako smo betežni ona je prva, koja nas vraći, pomaže. Od visokog cilja žene svedočiti one noći, koje ona poleg nas bdije, kad smo vu betegu, ako smo žalostni njeni posmeh nas taki razveseli. I nazadnje jeli je lepši cilj komu odredjeni kak ženi? Ona da život k sebi spodobnom stvoru, uzgaja ga, put pokaže budućemu domorodcu.

Ně zahzm zovejzu ženu za suprugu, ona je prava pomoćnica mužu ona je desna ruka muža. Ali da žena bude vredna ovog imena, treba je da dužnosti ně samo kak, tak, nego k njoj spadajuće gospodarenje rado spametno, marljivo i sposobno vodi.

Dobroj ženi je jedno lépo svojstvo: ljubav reda. Red je duh dela. — Vu kojoj luži nema svaka sivar svoje mesto, tam je od reda ně moći govoriti. Dobra gazdarica i vu kmici najde, kaj njoj je potrebno. Starci su tak spoznali dobru ženu, ako su kuhinja, komora, ormari čisti bili.

Ali ne samo pri namašćenju domaćih sredstvah nego i vu razdeljenju dela moramo red držati.

Gdě neprestiraju vu svojem vremenu, tam niti v redu ne teče delo, niti tam nemre biti sloga.

Čistoća je drugo dobro svojstvo gazdarice. »Kakva mati, takva kći;« veli poslovica. Ne cifrašta oprava, drago pohižtvo, drage hrane, nego čistoća nam čuvaju dušu od neskarjenosti. Čistoću svaki siromak siobodno hasnuje i na nju obrnjeni trud, bogato naplaća, pridobi nam druge oslobodi nas od kajkakvih kukcov i oslobodi nas od nepotrebnih stroškov. Već je i Mojžes videl kak hasnovita je čistoća: ivu zakonu je odredil vu čistoći držanje posudah, oprave, i domaćih sredstvah.

Takaj lépo svojstvo je gazdarice šparavnost. Ako žena ne gospodari sa priskrbom muža, ako na zultra ne misli i nezna razliku vćini ti kaj je potrebno i kaj nije potrebno za hranu, ako nezna, kaj? gdje? i gda? je moći kaj takvog priskrbeti si, onda je kraj obiteljski dobroti. Dobra gazdarica poračuna sve stroške i dohodke, zna kaj je pri hiži, pod ključnicom drži sve kaj je vredneše, prez česa samo more biti ne pohasnuje, da njezini nebudu gladuvali ili zimuvali, skrbi na stare dneve.

Najme vréme i hranu more, vnoغو prišparati spametna žena. »Vréme je penez« — veli englez — mi od toga više rećemo »vréme je dražeše od penezov jer niti za

peneze nemremo kupiti vréme.« — Šparavna gazdarica se rano stane, kesno leže, najviše vremena pri delu vrši. Onih vnoغو malih poslov, kak na priliku: čišćenje oprave, pranje, krpanje više nam donese nutri, kak bi mislili. Koja žena ne zna kuhati, zabadav ima svega, ipak ne zna tečni obed skuhati, zato je materina dužnost, da se kćeri za vrémena navćiju kuhati. Gdě je ně dober kruh, tam je i vnoغو druge nevugodnosti.

Delavnost na plemeniti dene život. Najlepši gjug je to materah i to je takvo sredstvo, koje deluje na svakoga, kaj k familii spada. Dobra pelda je oružje uzgajanja. Već vu detetu se vidi nagon na delo, ta je treba uzgajati. Igra je delo, male dece. Koje dete se je imalo s kim igrati to je srećno. Na igru mora dobra mati paziti, njoj put dati i potlam kakti na delavnost obrnuti. Ne veseli se nigdar tak dete onim drago kupljenim igraćam, kak koje si je samo iz canjkov napravilo. Med igrom nje navćimo popevati, jer njim to plemeni dušu: — dobra mati se veseli, ako deca kuhaju, pometaju pereju i t. d., jer se s tem na delo navćiju. Kak deca zrasteju, k njim prilićno delo njim moramo dati. »Ako si ljubav dela ostavila svojju deci za herbije, za bogate si nje vćinila i osegurala si njim najvećše blaženstvo.« Bez ove herbije nigdo nemre srećne vćiniti svoju decu.

Ako ljubav reda, čistoće, šparavnosti i delavnosti i bogobojnost obkolavaju ženu, onda visokom svom cilju odgovoriti. Ove čustva išći i hiza bude ti zemeljski raj. (F.)

Z A B A V A

Lovac i žandari.

Negda, dok sam još ja po Medjimurju okolo hodal, je bilo svakomu slobodno u lov hoditi i svako vrieme po divljači pucati. Danas je to i onda drugćije kak i posvuda. Bez lovne karte nek se nitko nepodstupi u lov, jer ako ga žandari ili financi bez lovne karte u lov zateču, onda je 1-o puka njegova, pak makar ona kak liepa i kak skupa bila, fuć — a 2-o sud ga sudi na globu, da der sve puca i tam mu temeljito kvari veselje k lovu.

Nego jedan dijak, bivši na vakkacije doma, si je za ta dva mieseca i onda opet za bozićne dane i za fašenske, izmolil u grofovoj kancelariji dozvolu, da se za zabavu slobodno jedno malo puškom po polju prešeće, a to je tim radje mu bilo dozvoleno, jer je obećal, da će sve, kaj strelji gospoštiji predati, pošto njemu nije do divljaćine, već samo do zabave stalo. Ali makar da je on imal od gospoštije dozvolu za loviti, lovnu kartu si je ipak moral nabaviti, jer gospoštijaska dozvola još nije državna dozvola i anda karta za 14 for. mora biti.

On je anda sad skoro svaki dan puškom na pleći po polju križ kraž hodal pak se je i sa žandari na patroli srel, koji ga, pošto su ga poznali, nisu nikada teretili tim, da im pokaže lovnu kartu, jer znali su, da ima od gospoštije dozvolu a i saznali su u uredu velikoga sudca, da si je lovnu kartu nabavil, a sekirati ga, za slućaj, da je nema pri sebi, jer ju je u drugom kaputu doma zaboravil, nisu hoteli. Ande je šnjimi dobro prošel. Ali drugoga su načela financi, pak zato šnjimi nije u takovom prijateljstvu stal, kak sa žandari, pak im se je za njihovu preveliku revnost u svojoj službi želel po mogućnosti osvetiti (fantiti).

Niekog dana, kad je opet tam negde u blizini Subotice i Sv. Križa puškom preko ramena po polju hodal, opazi, gde mu se dva financa približavaju, on hitro pobere put pod noge pak bieži proti šumi, a to je bil kakti znak na dlami, da neima lovne karte pri sebi. I anda se financi spuste za njim, dijak koj je bil fleten i dobar gombalać (turner) dobieži do jednoga dosta visokog hrasta i za jednu minutu je visoko gore na njem med svržjama. Financi su u to vrieme dobežali do hrasta te svaki se

s jedne strane drveta postavivši na stražu, pozovu ga, da odmah iz hrasta dole splazi, ali dijak im se miesto odgovora samo prevzetno smije. Oni mu se groze, da izpod hrasta neotidu, dokle on dole nedođe, ali on im se iz hrasta gore opet samo smije, kak da hoće reći, da slobodno tu stoji, kak im je dugo volja.

Za da pak im dokaže, da on izbilja nema volje tak na hitro dole doći, namiesti se posve komod med prilićne dvie škrake, vzeme iz torbe prevudjeno meso i kruha i prićme liepo po malo jesti zalogaj po zalogaj kak to mlatici čine, kad im se nikaj nemudi.

To je pak financom ipak bilo malo odviše, i jedan, koj je bil bolji gombalać zmr-mra u sebi: »Tebe pak budemo ipak imali!« — i prićme plaziti na drvo, a kad dojde do južinačkoga dijaka veli srdito:

»U ime zakona, pokažite mi vašu lovnu kartu!«

Dijak mirno posegne u žep te mu istu preda.

»No, em je vaša karta u redu«. — veli financ.

Krēposti bl. d. Marije.

Najsveteša z med vsih ljudih,
 kaj angjeli spēvaju,
 zagovornica svim budi,
 ki tebe zazivaju!
 Kada se mi neg trsimo
 tebe sladit v-krēposti.
 onda hoćeš — se ufamo —
 nam izprosit milosti.

Najpobožneša si bila.
 ka si ivoje veselje
 vu Bogu samom imala,
 zručajuć mu sve želje!
 Pomoz' i nam njemu služiti,
 ki ćemo se trsiti
 vsaku njegovu zapoved
 s veseljem izpuniti.

Najčisteša si đevica —
 čistija neg su angjeli —,
 prez vsega ternja rožica,
 nekriva kot sin mili.
 O, daj da mladine lica
 dičnu nekrivost kažu,
 da ostanu tvoja đeca,
 s grēhom se ne omažu.

Najmudreša, ku lepota,
 ni dika nij kičila,
 krēpost tvojega životaj
 milost ti je dobila.
 Kaži nam put pravi gori
 v domovinu človeka,
 da grēh dušu ne umori:
 krēpost budi nam dika.

Najkrotkeša tvoja lica
 kažu ljubav, doorotu —
 ka nam svēti kaž zvezdica
 na pogibeljnom putu
 Tebi željimo v krotkoći
 uvēk spodobni biti.
 vsakoj serdi, vsakoj zloći
 ćemo odpovedati.

Najponizneša jesi ti,
 ka na darih bogata,
 božja služkinja ostali
 si hotela — sirota.

Zvišavanje, dika, gizdost —
 daleko od nas budi.
 neg samo pravu poniznost
 vu srdca nam zasadi.

Nasjterpljeneša vu tugah
 i v materinskoj boli,
 si gledala sina v mukah,
 podana božjoj volji.
 Čemo sterpno sve nevolje
 zarad Boga terpiti,
 tuga će se na veselje
 v nebu preobernuti.

Preblazena, ka prebivaš
 vu nebeskoj radosti.
 slavu obiljnu uživaš
 čez zasluzke krēposti.
 Tebi, majka! prošnje naše
 zaufano nosimo.
 krēpostne čini nam duše,
 da se i mi spasimo.

M. Borenić.

KAJ JE NOVOGA?

Tajni ceker.

Vu Szegedu je redarstvo jednoga ceke-
 ra našlo na vulici juniuša 4-ga vu jutro i
 razpečatili su ga vu uredu. Vu cekeru je
 bila jedna ženska glava i dve ruke čisto
 čete. Doktori veliju da su glava i ruke jed-
 ne mlade žene. Iztraga teče.

Streljeni cugsfürer.

Velika nesreća se je pripetila o. m. 9-
 ga vu Budapesti Soldati su v cilj streljali;
 vu takvim slučaju je navadno, da za po-
 ravnanje table jednoga cugsfürera pošleju
 vun. Ravno onda je Peckel cugsfürer bil
 odredjeni vun. Sve je od kraja vu redu išlo,
 kad je na jedankrat se trompeta čula: Feuer
 einstellen! Pleckel i k njemu odredjeni sol-
 dati su table previziterali i opet dali znak
 na streljanje. Ravno na Kosztoľnyik straž-
 mestru je bil red, gdo je tak lēpo ciljaj, da
 je Pleckela ravno na srdcu pogodio, gdo je
 bez svake reći vumrl. — Pleckel je samo
 90 dni imel još. Kosztoľnyika su pod

iztragu deli. Nije moći veruvati, da bi to
 nesreća bila, jer je pri strelanju čvrsta
 naredba.

Bez srdca roditelji.

Vu Nagyváradu je k žandarstvu došlo
 javljenje, da Mitternacht Ábrahám i žena
 Hermann zvanoga nevoljnoga sina već od
 tjednov vu kotcu držiju zaprto, gde ga su-
 sedi hraniju, jer od roditeljev samo ostatke
 dobi. Žandarstvo je i za isto našlo sina vu
 kotcu gladnoga vu velikoj smrdoći. Mati je
 rekla, da je samo jedan den nutri zaprt.
 Zeznalo se je da je 30 ljet star sin negda
 bogati stacun imel ali je trošil i bedasti
 postat pak mu je otec vzel vkrej stacuna.
 Kad su ga vun zeli z kotca je pri pameti
 bil i zahvalil osloboditeljom.

Strēla.

Vu Ūlütelek marofu poleg Enlaka ob-
 čine vu Udvarhely varmegiji je strela vud-
 rila vu 9 ljudi z med kojih je jeden Am-
 brus Jano, zvani taki vumrl, a drugi su tež-
 ko oranjeni. Samo Albert Izsaku je moći
 zahvaliti, da su se svi nē nutri vu hizi zgo-
 rely on nje je oslobodil.

Nesreća.

Poleg Schweidenitza vu Silezii je 13
 dečecov delalo pod jednim delovodjum. Ob-
 lačno je bilo, ali od vihra se je ipak nē
 bilo moći bojati. Na jedenkrat se je samo
 blisnulo istrela je jedenajst let staroga Fran-
 ze Agustina trefila, koj je taki vumrl. Od
 velike sile su svi drugi dečeci i delovodja
 omedljeli. Kad je delovodja k sebi došel,
 su dečeci još svi negibući ležali na zemlji.
 Taki je i nje k sebi dotiral, samo maloga
 Franzea nē, kojega je zaklala strela.

Izumrta familla.

Vu Deibau občini poleg Odera vode se
 je velika nesreća pripetila. Ichner težaku je
 vumrl mali sin vu sarlachu (bubinkah.)
 Kak su se roditelji žalostili za njim, med
 tem su njim dobile i dve menjše pucke
 betega i vumrle. Na to je mati od žalosti zbe-
 težala: takaj vumrla. Dok je nesrećni muž
 po raku išel vu varaš, zatoga mu je i tretja
 keči vumrla takaj vu sarlachu. Kad je dimo

»Pak ja vam nisam nikada rekel, da
 nije u redu.« — Odgovori dijak.

»A zakaj ste onda biežali?« — zapita
 zapita opet financ.

»Pak kaj sam vam ja rekel, da zato
 morate za menom biežati?« — odgovori
 dijak.

»A zakaj ste splazili na taj hrast?« —
 opet financ.

»Ja sam već tak navadan, da uvijek
 na drvu sedeći južinujem« — odgovori ov
 — »a vas nisam zval, da za menom pla-
 zite«.

»A zakaj to sve niste prije povedal?«
 — pita financ.

»Ja neobičajem nikaj povedati, dok me
 tko nepita,« — odgovori konačno dijak i
 južinuje dalje, kak da se nikaj nije dogo-
 dilo. Financ splazi iz drvet i svojim pajda-
 šem otidu dugimi nosi dalje, a dijak posve
 zadovoljan, da mu je osveta nad financi za,
 kojom je na to rekuć žedjal, ovak liepo za
 rukom pošla, splazi takodjer iz hrasta dolje
 i veselo dalje lovi.

Baš ovoj slična dosietka se pripoveda
 iz putovanja željeznicom, pak jer imam
 dosta prostora hoću ju ovoj odmah prišiti.

Smiešna je dosta, pak neka se moji vriedni
 čitatelji jedno malo nasmiju, već dojde vrie-
 me, kad ću tako pisati, da im nebude volja
 se smejati, već promišlajti.

Vozi se tuj jednoč gospodin fiskališ X.
 iz Čakovca u Budimpeštu i kak to već neg-
 da zna biti, sedi u predielu jednoga vagona
 posve sam i pomalo dremle. U Kanizsi do-
 jde u isti prediel još jedan, gospodinu fiska-
 lišu posve nepoznatu putnik, pak jer je u
 predielu iliti Coupeu dosta prostora bilo,
 metne ov svoj kofer na sedalo polag gospo-
 dina fiskališa i sad se liepo mirno, bez ikak-
 ve zapreke dalje voze. — Āli kada vlak
 dojde do Fehérvára, nahrupi na njega veća
 množina putnikah i tomu dosljedno, dojde
 ih više i u onaj predel, gde je gospodin fiska-
 liš X. sa onim stranjiskim gosponom sedel:
 a sada je i kofer onoga stranjiskoga gospo-
 na bil na zadievi, pak zato jedan od putni-
 kah zaprosi gospodina fiskališa, da bi neka
 kofra na stran, pod klup ili gore na policu
 metnul, jer pošto je kofer ležal polag fiska-
 liša, to je ov putnik za stalno držal, da je
 kofer fiskališušev, a ne onoga naproti sede-
 čega stranjiskoga gospona. Anda kak velim
 putnik nagovori gospodina fiskališa, da ko-

fer makne, ali gospodin fiskališ odgovori
 posve jednostavno, da neće. Putniku dakle
 drugo nepreostane, već se kondukturu pri-
 tužiti. I zbilja konduktur odmah prične svoju
 službu vršiti i u kratko naloži gospodinu
 fiskališu, da kofra sputa makne i s tim otide,
 a vlak juri u bliznju postaju.

Kad vlak onde postane prituži se put-
 nik, koj još nije imal miesta za sestl se,
 opet kondukturu, da fiskališ kofra još nije
 odstranil sa sedala. Konduktur razjaren
 prituži se glavaru postaje, da je tu u vlaku
 jedan renitentan putnik, koj niti Boga, niti
 vraga niti konduktura nikaj neposluhne i
 koj neće svojega kofra sa sedala na stran
 metnuti, već zaprema celo miesto jednog
 putnika.

Glavar postaje odmah ide sa konduk-
 terom k-vlaku i u vagonski predel, te vidi
 izbilja sve onak, kak je konduktur pripove-
 dal i sad se med njim i putnici razvije slie-
 deći razgovor:

Glavar: (proti fiskališu X.) »Molim da
 toga kofra odmah sputa maknu ili još jed-
 nu kartu za — jednu — osobu
 kupe, pošto taj kofer zaprema podpuno miesto
 za jednog putnika.«

došel od žalosti je tak zbetežal, da su ga bezufano odnesli u špital. Samo jedno dete je ostalo na mestu nesreće još, koje je u cinstor sprevodilo materino bratovo i sestrichal si telo.

Odbežani zajec.

Eigl Katalin polzeinsdorsku filarku je calarna nesreća postigla. Ove dane je na bečkim piacu dober gšeft napravila pak se je dimo peljala s mužom. Med putom je doli stala iz kolah i poleg je išla tak pomalem. Kak je tak išla je kraj puta zajca spazila, kojega je tak lépo trefila s bičom, da se je ov omamljeno prehitil. Žena ga je gori zdigla i sa rubcom zvezala mu dve prve noge k šinjaku i tak ga je vu surc zamotano na kola dela. Veselo je zbudila muža, da mu pokaže, kaj je prijela. Ali, dok se je muž zbudil, zajec je dve noge si oslobodil i doli skočil iz kolah pak bežal čez šumu i grm! Rubca je sa šinjaku sobom odnesel, za kojeg rubca pak se žena more žalostiti, jer je vu jednim vuglu bilo svezano 170 korunah, s kojimi je zajec takaj odbežal.

Buna med kinezeri.

Vu kinezkim je buna vun vudrila proti europejcom, koje kinezeri za »stranjske vrage« zoveju, Buntovniki se za »boxere« zoveju i proti glavnim varošu kinezke vdiraju, gde stanuju kouzali stranjskih vladah. Stranjske vlade su već na pomoć poslale konzulom vojnu vu glavni varaš — Peking. Boxeri su već i europejske željeznice razdrli. Kak se vidi, cesarica je takaj na strani boxerov, jer i ona netrpi europejce, ravno tak kak boxeru. Vnogo kvara imaju pri tem englezi koji se sada još vojuju sa buri, i tak njim to je jako na kvar vu Kinezkim gde su do vezda tak rekuć oni imali vu rukah svojih trgovinu.

Fal prah za strelanje proti oblakom.

Poleg posreduvanja ministra poljodelavskih poslov je dopušćeno, da si gazdi za branenje proti tući i za strelanje vu oblake puškin prah po kilogrammu za 76 fillerov moreju pribaviti iz soldačkih magazinah za puškeni prah. Praha je moći dobiti pri budapeštanskim, gyula-fehérvárskim, kassaiskim,

Fiskališ: (posmehece) »Niti ću taj ko-
leš maknuti niti pak još jednu kartu kupiti.«
Glavar: »A zakaj ne?«
Fiskal: »Jer nije moj.«
Glavar: »Da čiji je?«
Fiskal: »Ovoga gošpona tu naproti se-
dećega.«
Glavar: »Pak zakaj to nisu već prije
povedali?«
Fiskal: »Jer me nitko nije za to pital.«
Glavar: (proti ovomu drugomu) »A za-
kaj ga oni nisu iz sedala maknuli, kad je
njihov?«
On drugi: »Jer mi nitko nije rekel!«

Dosietka med susedi.

Još jednu dosietku hoću vam pripove-
dati, gde takaj ulogu vodi, igra riećil:
Kad se je najme ono prije dvie tri go-
dine toliko po novinah spisavalo, kak ov
taljan ovde a on onde po četrdeset dni ne-
pokošia niti mrvice kakovog jela i niti kap-
lje vina niti pive, pak je zato ipak posve
zdrav i vesel i — sit.

komaromskim i pri temesvárskim, kano-
nerskim magazinu, zatem pri nagyszebenskim,
besztercze-bányaiszkim, i pozsonyskim, ka-
nonerskim magazinu i vu Arađu pri prosred-
no delujućim kanoničnim razredu, ako na
to družtva, zavodi, ili uredni ljudi daju
svedočbu, da gazda prah na drugo ne bude
hasnuval. Za vun dati svedočbu su ovlaš-
ćena i družtva. — Vu tem je zalavarme-
ginski odbor držal sesiju i pozove po putu
velikih sudcov, da svi oni, koji hoćeju pos-
taviti štuke proti oblakom, nek javiju pri
sudu onih imena, vu kojih ruke su dali
štuke, koji su odgovorni, da k štukom gdo
gud ne dojde.

Buna na jednoj ladji.

Iz Hamburga javiju, da su se vu
službi stojeći soldati na Keskanu paroladji,
koja je iz Fillipinov vu Kiun-Taun išla, zbu-
nili proti vlastniku ladje i njega, njegovog
zeta i dva druge službenike su zaklali,
40.000 dollarov vkrej zeli, a zatem ladju
vtopili. Na ladji, koja je sada vu glibočini
je 100 tonnah riže bilo.

Buna pri telovski processiji.

Vu Triestu je na Tělovo prilikom pro-
cessije buna bila med taljani i slavi. Jednu
slovenku, koja je proklinjala taljane, su žan-
dari prijeli. Ali ženu su njezini prijatelji
vun zgrabili iz rukah žandarov. Na to je
više žandarov vun išlo i raztirali su bun-
tovnike. Jeden človek je i svećenika bantu-
val. Ovoga su žandari prijeli.

Male novosti iz Medjmurja.

Vtopil se je. Simonkovic Ferencza
12 ljet stari István sin vu Podbresztu se je
o. m. 9-ga med kupanjem vu Dravi vtopil.
— Zbiranje. Major Károly navučitelj vu
Mura-Királyu je za orgoljistu zebzan vu
Túske-Szt-György. — Ogenj. Vu Zalaujvár
občini se je o. m. 8-ga vužgala parma Bán
Katalin vdovice. Parma je čela zgorela i vu
njoj sva gospodarstvena sredstva. Kvar je
više kak 200 korun. Zrok ognja je nepoznat.
— Poleg naredbe zalaegerszečkog financ-
ravnateljstva pri čakovačkim šteueramtu
budu se od juliusa 1-ga do augustusa 31-ga
službene vure od 8 vure vu jutro do 2
vure po poldan držale. — Pogaženje. Szlá-

Onda je sused Peter ponudil susedu
Pavlu vadlingu za deset litrih vina, da bu-
i on četrdeset dni postil, a još k tomu je do-
dal, da oni taljani nisu niti inaši proti nje-
mu, jer on ne samo da bude četrdeset dni
postil nego on u to vrijeme nebude kroz čet-
terdeset noćih niti spal, a toga još ni jedan
taljan nije spelal.

Naravski, da je vadlinga bila primljena,
jer četrdeset dni postiti i četrdeset noćih ne
spati, to je opet malo odviše!

Za nekoliko dni poslie toga sretne jed-
dan prijatelj Petra na ulici te ga zapita:
»No kak je s vadlingum?«
— »No, ja sam već prije pet dni započel.«
odgovori Petar.

»Pak, kaj nikaj nećutiš glada i neob-
hadja te san?« — pita ga začudjeno opet
prijatelj.

»Niti najmanje« — odgovori Petar —
»Jer ja po noći jem a po danu spavam,
pak se pri tom posve dobro ćutim.«

Em. Kollay.

viesek Marton preločki stanovnik se je iz
polja dimo peljal sa Jožef zvanim svojim
dečecom, med tem je dečec pod konje do-
šel, koji su ga tak zgazili, da je taki vumrl.
— Tuča Vu Mura-Szerdahelyu i vu oklici
je prošlog meseca 26-ga tuča bila, koja je
najbolje vu hrži napravila veliki kvar.

Nekaj za kratek čas.

Lépi mladoženja:

Otec: No, Trezika, raduj se! Najšel sam ti
jednoga izvrsnoga mladoženju.

Kčerka, (s veseljem): Je?! Pak kakše
lasi ima? Črne?

Otec: Nē.

Kčerka: Plave?

Otec: Niti takše nē.

Kčerka: Tak onda koštanjaste?

Otec: Ah nigdar!

Kčerka: Juj, morti črlene, hrdjave?

Otec: No, naj se tak prestrašiti! Nēma
niti hrdjave. nēma on — nikakve. —

Zakaj je morje slano?

Učitelj: Iz česa je morje?

Dečak: Iz vode.

Učitelj: Dobro! Pak jeli znaš, zakaj je
voda na morju slana?

Dečak: Je!

Učitelj: No, pak poveč mi lépo!

Dečak: Zato je morje slano, ar ar...
je vnogo heringa vu njem. —

Vu apotěki:

Prosim za seksar grozdićovu mašču.

Ej, draga dušica, da bi mogel kušnuti
one male, črlene vustnice, koje budu se stēm
mazale!

No, mladi gospone, noda nej bili srećni.

A zakaj ne?

Zato, ar zotom maščum bude moj gos-
pon svojemu hektoru ranu mazal.

Već mu je pomogla.

Mama, mama, vu mlěku je jeden miš
opal!

Pfuj, bejži i zemi ga vun, hitro!

Nē treba, mama! Već sam mu po-
mogla!

Kak?

Kak? — — porinula sem v stubleč
ciciku. —

Hrusóczy Elek.

Dobre žepne i stěne vure za fal
kećnu moći dobiti pri Pollak Bernatu vu
raru vu Čakovcu (Pijac, Šparkassa). Pri-
njem se uzimljeju vure takaj za popra-
ve za fal cěnu.

Gabona árak. — Ciena žitka.

I m.-mázsa.	I m.-cent.	frttól frtig
Buza	Pšenica	7-25 —
Zab	Zob	5-25 —
Rozs	Hrž	5-00 —6
Kukoricza uj	Kuruza nova	6-10 —
» » ó	» stara	0-00 —
Árpa	Ječmen	5-25 —
Fehér bab uj	Grah beli	6-25 —
Sárga » »	» žuti	5-75 —
Vegyes » »	» změšan	5-50 —
Lenmag	Len	10-0 —
Bükköny	Grahorka	6-00 —

Odgovorni urednik

MARGITAI JOZSEF.

Nyilttör*

E rovat alatt közöltékért sem alakí, sem tartalmi tekintetben nem vállal felelősséget a Szark.

Selyem-damaszt-ruha 9 frtól

feljebb — 12 méter! póstabér és vámmentesen szállítva! Minik póstaforrultával küldetnek; nemkülönb. fekete, fehér és színes »Henneberg-selyem« 45 krtól 14 frt 65 krt méterenkint.

Henneberg G. selyemgyáros (cs. és kir. udvari szállító) Zürichben.

530. sz. v. 1900.

Arverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a perlaki kir. jbiróság 1900. évi V. 174/1. számú végzése következtében dr. Kemény Fülöp perlaki ügyvéd által képviselt az Alsómuraközi Tkpéntzár r.-l. javára Fischl Sándor és társai m.-királyi lakosok ellen 900 kor. s jár. erejéig 1900. évi május hó 14-én fogatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 2455 kor. beszállított következő ingóságok, u. m.: lovak szarvasmarhák, szekér, sertvésól, szalma, széna, trágya, pálinka, lószerszám s egyéb apró tárgyak nyilvános árverésen eladatak.

Mely árverésnek a perlaki kir. járásbíróság 1900. évi V. 174/2. számú végzése folytán 900 kor. tőkekövetelés, ennek 1900. évi január hó 22. napjától járó 6% kamatai 1/3% váltódíj és eddig összesen 114 kor. 05 fil.-ben bíróilag már megállapított költségek erejéig a helyszínen, vagyis Mura-Királyon leendő eszközésére

1900. évi június hó 28. napjának d. e. 9 órája határidőül kitzuzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés

mellett, a legtöbbet ígérőnek szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni. 617

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és fölfoglaltatták s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t. cz. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Perlakon, 1900. június 13-án.

Sós Frigyes kir. bir. végrehajtó.

561. sz. 1900. Arverési hirdetmény.

Alulírott bir. végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a perlaki kir. járásbíróság 1899. évi V. 682/3. számú végzése következtében dr. Kemény Fülöp perlaki lakos javára Habus Bálint m.-királyi lakos ellen 60 kor. s jár. erejéig 1900. évi május hó 21-én fogatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 800 koronára becsült következő ingóságok u. m.: 2 ló nyilvános árverésen eladatak.

Mely árverésnek a perlaki kir. járásbíróság 1899. évi V. 682/4. sz. végzése folytán 60 kor. tőkekövetelés, ennek 1899. évi márcz. 9-től járó 5% kamatai és eddig összesen 42 kor. 80 f.-ben bíróilag már megállapított költségek erejéig beszámításával a már fizetett 60 koronának a helyszínen vagyis M.-Királyon leendő eszközésére

1900. évi június hó 28. napjának d. u. 3 órája

határidőül kitzuzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adatni. 618

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és fölfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t. cz. 102. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Perlakon, 1900. jun. hó 13-án.

Sós Frigyes kir. bir. végrehajtó.

1638. tk. 900.

Árverési hirdetményi kivonat.

A csáktornyai kir. jbiróság mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy Stefan Ignác végrehajlatónak Hrusóczy András és Hrusóczy Elek végrehajlatást szenvedők elleni 136 kor. 28 fil. tőkekövetelés és jár. iránti végrehajlati ügyében a n.-kanizsai kir. törvszek és a csáktornyai kir. jbiróság területén lévő dráva-vásárhelyi 175. tk. 2382. hrsz. a. erdő 686 □ öl területben 32 k.; ugyanitt 2439/a. hrsz. a. rét 752 □ öl 172 k.; a dr.-vásárhelyi 1116. tk. 192. hrsz. a. rét 624 □ öl 240 k.; 246. hrsz. a. szántóföld 564 □ öl 204 k.; 280. hrsz. a. szántóföld 710 □ öl 110 k.; 406. hrsz. a. szántóföld 1496 □ öl 238 k.; 410. hrsz. a. szántóföld 820 □ öl 264 k.; 2362. hrsz. a. rét 1230 □ öl 304 k.; mégis a dráva-vásárhelyi 175. tkvben felvett legelő és erdőilleőségéből végrehajlat szenvedetteket illető 2/3 részre 500 kor. és 1116. tkv. 270. hrsz. a. 1 h. 786 □ öl területű szántóföldből illető 2/3 részük 253 kor. 34 f. és 312. hrsz. a. rét 1 hold 918 □ ölből 2/3 részük 268 kor. 68 fillérben az árverést ezennel megállapított kiállási árban elrendelte és hogy a fennebb megjellett ingatlan az

1900. évi június hó 19. napján délelőtt 10 órakor

Dráva-Vásárhelyen a községahánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiállási áron alul is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsáranak 10% vagyis készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ában jelelt árfolyammal számított és az 1881. évi november 1-én 3333. sz. a kelt igazságügy-miniszteri rendelet 8. §-ában kijelet óvadék-képes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881. LX. t. cz. 70. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervénynt átszolgáltatni. 619

Kir. jbiróság mint tkvi hatóság.

Csáktornján, 1900. évi ápril. 10-én.

Bérheadó üzlethelyiség.

Csáktornján, Főtéren a nagytőzsde melletti

üzlethelyiség

f. é. augusztus hó 1-től 3 esetleg 6 évre

bérbe adandó.

Bővebb felvilágosítással szolgál a tulajdonos

Ifj. NEUMANN MIKSA
Csáktornján.

620 1-4

Hirdetmény.

A „Csáktornyai Villamtelep“

egybekötve gőzmalommal és fürdővel

mely Csáktornya nagyközséggel még 33 évre szóló szerződésel bír

f. é. június hó 18-án d. e. 9 órakor

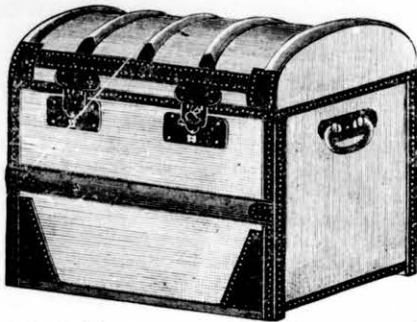
a csáktornyai telekkönyvi hivatalban nyilvános árverésen el fog adatni.

Bővebb felvilágosítással készséggel szolgál

A Villamtelep és Gőzmalom R.-T.
felszámoló-bizottsága.

608 3-3

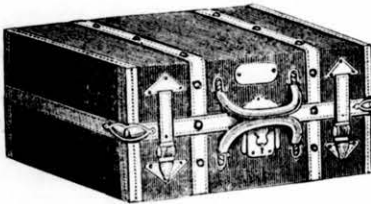
Utazási idényre!

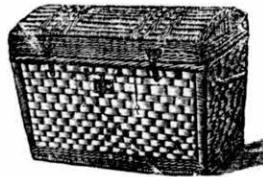
Uri és női bőröndök vízmentes vitorlavászonnal behuzva.

Kézi-táskák fekete bak és barna longrin bőrből.

Kézi bőröndök különböző kivitelben u. m.: disznóbőrből, fekete bakbőrből és vízmentes vitorlavászonból.

Utazó kosarak különböző nagyságban.

Kaphatók
jutányos áron

Graner Testvéreknél.

609 3-3

Kitünő honi ásványviz!

Petánczi savanyuviz!

Több oldalról hozzámintézett kérdésre válaszolva, van szerencsém ezenel tisztelt vevőimnek tudomására hozni, hogy én *stájer „Regedei Savanyuvizet”* azért nem tartok raktáron, mert a *honi* ipar és termékek megvédését tartva szem előtt a

magyar „Petánczi Savanyuviznek“

adok előnyt.

Todor Róza cég.

20 üveg (1, literes) 2 korona.

1 üveg „ „ 12 fillér.

611 3-3

Pártoljuk a honi terméket!